

PROJECTE EDUCATIU

IES JOAN MARIA THOMÀS

INDEX

1. PROJECTE EDUCATIU DE L'IES JOAN MARIA THOMÀS.
2. L'ENTORN SOCIAL DE L'IES JOAN MARIA THOMÀS.
  - 2.1 Entorn social i barriada.
    - 2.1.1 Son Oliva
    - 2.1.2 Camp Redó.
    - 2.1.3 SaPlaça de Toros.
    - 2.1.4 Amanecer.
  - 2.2 Població.
    - 2.2.1 Nombre d'habitants i densitat de població.
    - 2.2.2 Moviment poblacional.
    - 2.2.3 Distribució per sexes.
    - 2.2.4 Distribució per edat.
    - 2.2.5 Població en edat de cursar ESO.
    - 2.2.6 Procedència de la població.
    - 2.2.7 Procedència de la població d'altres estats.
    - 2.2.8 Procedència de la població de l'estat espanyol.
3. L'ENTORN CULTURAL DE L'IES JOAN MARIA THOMÀS.
  - 3.1 Nivell de formació.
4. CONCLUSIONS.
5. L'ENSENYAMENT A L'IES JOAN MARIA THOMÀS.
  - 5.1 L'alumnat de l'IES Joan Maria Thomàs.
  - 5.2 El Centre.
  - 5.3 Valors que assumim.
  - 5.4 L'Educació que volem al nostre centre.

PROJECTE EDUCATIU DE L'IES JOAN MARIA THOMÀS

1. El Projecte Educatiu de Centre (PEC) és una exigència de la LOE, que a l'article 120, 2 consagra el principi d'autonomia dels centres, aplicable, entre d'altres, a la elaboració, aprovació i execució d'un projecte educatiu. L'article 121 de l'esmentada llei, que regula, sense donar-ne una definició, el PEC, estableix els seus element integrants:

Artículo 121. Proyecto educativo.

1. El proyecto educativo del centro recogerá los valores, los objetivos y las prioridades de actuación. Asimismo, incorporará la concreción de los currículos establecidos por la Administración educativa que corresponde fijar y aprobar al Claustro, así como el tratamiento transversal en las áreas, materias o módulos de la educación en valores y otras enseñanzas.

2. Dicho proyecto, que deberá tener en cuenta las características del entorno social y cultural del centro, recogerá la forma de atención a la diversidad del alumnado y la acción tutorial, así como el plan de convivencia, y deberá respetar el principio de no discriminación y de inclusión educativa como valores fundamentales, así como los principios y objetivos recogidos en esta Ley y en la Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, Reguladora del Derecho a la Educación.

D'acord amb aquest precepte legal dos són els tipus d'elements que ha d'incloure el PEC, partint de l'entorn cultural i social de l'alumne:

- Els de contingut essencialment ideològic, és a dir, els valors, els objectius i les prioritats.

- Els instruments d'aplicació i fins i tot d'organització del centre, com la concreció de currículums, la forma d'atenció a la diversitat, l'acció tutorial, el pla de convivència etc.

La Conselleria d'Educació, per la seva part, a les instruccions per a l'organització i funcionament dels centres docents públics d'educació secundària per al curs 2008-2009 recull textualment els preceptes de la LOE, concreta la incidència sobre els currículums i inclou el projecte lingüístic (punt 1). És interessant recollir les lletres a) i b) del punt 1.1 de les esmentades instruccions, que diuen que el PEC inclourà:

a) Els trets de l'entorn sociocultural del centre que en determinen la seva caracterització.

b) Les característiques essencials de l'educació que s'hi imparteix, amb esment especial a les opcions pedagògiques, a la forma d'atenció a la diversitat de l'alumnat, a l'acció tutorial, i deurà respectar el principi de no discriminació i d'inclusió educativa com a valors fonamentals, així com els principis i objectius recollits a les lleis educatives.

En opinió de la legislació educativa vigent, per tant, els centres d'ensenyament secundari presenten un tret diferencial, definit per l'entorn cultural i social de l'alumnat, que constitueixen el punt del qual s'ha de partir per aconseguir les metes pedagògiques proposades. En definitiva, els centres educatius són centres de barriada, i, d'acord amb el principi d'autonomia dels centres, les solucions que caldrà aplicar seran diferents, a tenor del tipus de barriada.

No obstant la irreprotxabilitat dels dos principis que informen aquests preceptes legals, l'autonomia dels centres i l'adaptació al medi sociocultural de l'alumne, convé senyalar l'escassa autonomia real dels centres en general, i, en conseqüència, l'escassa capacitat per donar compliment a uns principis propis, específics i diferenciadors. S'hi oposen diverses circumstàncies, com:

- La determinació dels objectius, finalitats, valors i prioritats de l'educació, ve ja fixada per la legislació estatal, especialment la LOE (articles 1, 2, 22 etc.) i la *Ley Orgánica 8/1985, de 3 de julio, Reguladora del Derecho a la Educación* (LODE), a la qual se remet específicament la LOE, i per la legislació autonòmica, de manera que difícilment se podran introduir aspectes no contemplats per la norma legal.

- La falta d'homogeneïtat d'un alumnat que no procedeix d'una sola barriada, sinó de varies, i de diverses escoles, juntament amb la falta de capacitat del centre per incidir de manera directa i vinculant sobre les escoles de la zona.

- La falta d'instruments legals necessaris per desenvolupar una vida autònoma.

- La sempre insuficient dotació econòmica dels centres fan problemàtiques moltes actuacions necessàries o convenients per a una bona incardinació medi sociocultural-escola-institut i per desenvolupar programes específics d'actuació.

Sols a un espai forçosament limitat, el que ocupen determinats aspectes organitzatius, per tant, se pot exercir l'autonomia del centre, i té sentit l'elaboració d'un PEC.

2. L'ENTORN SOCIAL DE L'INSTITUT JOAN MARIA THOMÀS.

2.1 Entorn social i barriada

Com s'ha dit abans, hem de parlar aquí d'un entorn plural, que no coincideix exactament amb una sola barriada, sinó amb vàries, sobretot les de son Oliva, Camp Redó, Amanecer i Plaça de Toros, enquadrades totes elles en el districte nord de Palma.

Les dades estadístiques que aquí s'utilitzen estan tretes del darrer padró municipal de Palma, revisat el primer de gener de 2006, en alguns casos amb evolució corresponent als deu anys anteriors. Algunes de les dades, no obstant, són bastant anteriors, corresponen a l'any 1992; totes elles han estat proporcionades per l'Ajuntament de Palma (Regidoria d'Interior, servei de població), i estan recollides a l'Annex I.

2.1.1. Son Oliva

La barriada de Son Oliva prové de la urbanització d'una antiga possessió del mateix nom, que era el del seu propietari, Pere Oliva. La urbanització d'aquesta finca, segregada en un Son Oliva Vell i un Son Oliva Nou, és molt recent, tot i que el procediment legal s'iniciés el 1931. El 1965 s'aprovà el pla parcial d'urbanització, projectat per l'arquitecte Antoni Llabrés Fuster, però no se consolidà com a barri fins la dècada dels 70, època durant la qual s'establiren gran nombre d'immigrants, de classe treballadora i escàs o nul coneixement del català, extrems que s'hauran de concretar en els paràgrafs subseqüents. Predominen els habitatges de tipus plurifamiliar.

A Son Oliva radica el Col·legi Públic Son Oliva, ubicat al carrer Tomás Luis de Vitoria.

2.1.2. Es Camp Redó.

Es Camp Redó també pren el nom d'una antiga possessió segregada diverses vegades. El 1954 començà el procés d'urbanització amb la construcció de cases protegides, aleshores exigides per l'economia de postguerra, de baixa qualitat constructiva i contínuament degradades, la popular "Corea", amb una població treballadora de classe baixa. Fora de Corea la població és, majoritàriament, de classe mitjana o mitjana-baixa.

La barriada ve definida per l'existència de diversos centres de singular importància, com la Llar d'Ancians i la de Joves, del Consell de Mallorca, la Creu Roja, la Clínica Planes, Carrefour, s'Escorxador, la Clínica mental de Jesús i el cementiri.

Radiquen a aquesta barriada el col·legi públic Costa i Llobera, Felip Bauçà, C.P. de Pràctiques i els privats concertats Sant Vicenç de Paül, Manjón i ca'n Domenge.

2.1.3. Sa Plaça de Toros.

Rep el nom de l'edifici del Coliseu Balear, obra de l'arquitecte Gaspar Bennàssar Moner. Comprenia històricament varies possessions, concebudes a partir de 1901 com a part de l'eixampla i començades a urbanitzar a partir de 1940 per l'arquitecte Gabriel Alomar Esteva, sobre la base d'habitatges unifamiliars, que la pressió urbanística i l'especulació foren convertint en habitatges plurifamiliars, tipus de vivenda que avui va predominant. Habiten aquesta barriada treballadors de classe mitjana amb forta presència d'immigrants, com es veurà mes endavant.

A la barriada radiquen diverses escoles: la primera d'elles el col·legi Arcàngel Sant Rafel, fundat el 1931, el col·legi Jesús Maria, Ntra. Señora de la Esperanza, i el Pius XII, el primer centre de Palma on, de forma obligatòria, se donaren classes de català. Tots ells són centres concertats.

2.1.4. Amanecer

És una barriada relativament petita, producte d'un segon eixampla, a partir dels anys 40, obra de l'arquitecte Gabriel Alomar Esteva.

Definida en part per habitatges unifamiliars, factor que explica la poca densitat poblacional, no compta amb escola, raons per les quals barriada té poca incidència a les estadístiques que aquí se manegen. No obstant, la seva situació, entre Son Oliva i Camp Redó, fa obligatòria la seva inclusió al PEC. La població és, majoritàriament, de classe mitjana.

2.2. Població

2.2.1. Nombre d'habitants i densitat de població

2.1.1. Son Oliva tenia, en el moment de l'estadística, una població de 6.434 habitants, amb una densitat de 225,52 habitants. per hectàrea.

2.1.2. La Plaça de Toros, una població de 15.273 habitants amb una densitat de 281,43 habitants

2.1.3. Els mateixos paràmetres són, per Amanecer, de 539 i 29,63.

2.1.4. Es Camp Redó comptava amb 13.007 habitants, amb una densitat de 142,39.

2.2.2 Moviment poblacional

Son Oliva ha experimentat, entre 1996 i 2005, un augment poblacional de 873 habitants, 2.571 la Plaça de Toros, 202 Amanecer i 1746 es Camp Redó, increment que situa aquestes barriades a una franja alta en el conjunt de barriades, sobretot Plaça de Toros. El creixement anual, de 2004 a 2005 indica que Son Oliva experimentà un creixement 0, Plaça de Toros cresqué un 2,22 %, Amanecer un 0,93 % i es Camp Redó un 1,87 %. Si les dades són significatives, indicarien que Plaça de Toros és la barriada que més augment de població experimenta, i, en canvi, Son Oliva ha arribat a un creixement estanc.

No obstant, el constant desenvolupament urbanístic de Son Oliva amb la construcció de grans blocs d'habitatges plurifamiliars provocarà un augment significatiu de la població escolar.

2.2.3 Distribució per sexes

Les dades són antigues, però segurament similars a les actuals quant a la distribució per sexes, que mostra un lleuger desequilibri, a favor de les dones, excepte Amanecer:

2.2.3.1. Son Oliva:

-Homes: 48,30 %. Un 3,60 % del total poblacional en edat compresa entre els 13 i els 19 anys.

-Dones: 51,70 %. Un percentatge idèntic de dones, el 3,60 %, comprès en el paràmetre anterior.

2.2.3.2. Plaça de Toros:

- Homes: 51,08 %. Un 3,49 % del total poblacional en edat compresa entre els 13 i els 19 anys.

- Dones: 48,12 %. Un 2,88 del total poblacional entre 13 i 19 anys.

2.2.3.3. Amanecer:

- Homes: 66,66 %. Cap d'ells en edat compresa entre els 13 i els 19 anys.

- Dones: 33,33 %. Cap d'elles compresa en el paràmetre anterior.

2.2.3.4. Camp Redó:

- Homes: 48,8 %. Un 4.01 % del total poblacional entre 13 i 19 anys.

- Dones: 51,18 %. Un 3,50 % del total poblacional entre 13 i 19 anys.

2.2.4. Distribució per edat:

Les estadístiques mostren un grup humà no envellit, amb escassa presència de població passiva, excepte en el cas d'es Camp Redó La incidència d'habitants fins el 19 anys ateny paràmetres normals (gairebé el 20 %, excepte a Amanecer):

	0 a 12 anys	13 a 19 anys	20 a 64 anys	Més de 64 anys
Son Oliva:	11,60 %	7,20 %	76,40 %	4,80 %
P. Toros:	11,60 %	6,37 %	77,40 %	4,57 %
Amanecer	8,33 %	0,00 %	91,67 %	0,00 %
Camp Redó	6,33 %	7,50 %	65,60 %	13,81 %

2.2.5. Població en edat de cursar ensenyament secundari

La població que cursaria ensenyament secundari, en edat compresa entre els 12 i els 17 anys, era la següent:

2.2.5.1. Son Oliva: 417 habitants sobre un total de 6.434, és a dir, el 6,48 %.

2.2.5.2. Plaça de Toros: 874 habitants sobre un total de 15.273, és a dir el 5,72 %.

2.2.5.3. Amanecer: 39 habitants sobre un total de 539, és a dir, el 7,23%.

2.2.5.4. Camp Redó: 816 habitants sobre un total de 13.007, és a dir, el 6,27 %.

2.2.6. Procedència de la població

La incidència de la població no espanyola és especialment important a la barriada de la Plaça de Toros, significativa a Camp Redó i Son Oliva, amb més d'un 10 % de la població, i irrellevant en el cas d'Amanecer, encara que aquesta darrera barriada té poca incidència en el conjunt dels nostres alumnes.

	Espanya	Altres estats
2.2.6.1. Son Oliva	89,43 %	10,57 %
2.2.6.2. Plaça de Toros	82,43 %	17,57 %
2.2.6.3. Amanecer	97,77 %	2,33 %
2.2.6.4. Camp Redó	87,28 %	12,72 %

2.2.7. Procedència de la població d'altres estats

La procedència és molt variada. La de major incidència, a 28-05-92, és la següent (els percentatges se refereixen al conjunt de la població):

2.2.7.1. Son Oliva.

- Equador:	70 habitants:	1,09 %.
- Colòmbia.	69 ,,	1,07 %.
- Argentina:	63 ,,	0,98 %.
- Marroc:	43 ,,	0,67 %.
- Rumania:	42 ,,	0,65 %.
- Itàlia:	39 ,,	0,61 %.
- Nigèria:	35 ,,	0,54%.
- Xina:	34 ,,	0,53 %.
- Bulgària:	30 ,,	0,47 %.

2.2.7.2. Plaça de Toros.

- Equador:	371 habitants:	2,43 %.
- Argentina.	332 ,,	2,17 %.
- Colòmbia:	274 ,,	1,79 %.
- Itàlia:	188 ,,	1,23 %.
- Bulgària	168 ,,	1,10 %.
- Rumania:	142 ,,	0,93 %.
- Bolívia:	136 ,,	0,99 %.

2.2.7.3. Amanecer

- Equador:	2 habitants:	0,37 %.
- Xina:	2 habitants:	0,37 %.
- Brasil:	2 habitants:	0,37 %.

2.2.7.4. Camp Redó

- Equador:	233 habitants:	1,79 %.
- Argentina:	172 habitants:	1,32 %.
- Colòmbia:	137 habitants:	1,06 %.
- Marroc:	118 habitants:	0,91 %.

- Nigèria:	106 habitants:	0,81 %.
- Itàlia:	86 habitants:	0,66 %.

D'acord amb aquestes dades, resulta molt elevada la presència d'americans llatins, sobretot equatorians, que sumen 676 habitants; d'argentins, 567 habitants, i de colombians, 482; sols aquests tres grups sumen 1.725 habitants.

2.2.8. Procedència de la població de l'estat espanyol.

Interessa aquí esbrinar en primer lloc els percentatges d'habitants procedents de les Illes i de fora de les Illes, i determinar el lloc de procedència d'aquests darrers. Sobre el conjunt de la població espanyola, exclosa la provinent d'altres estats, els percentatges són els següents:

	Illes	Península
Son Oliva	54,71 %	42,59 %
Plaça de Toros	67,00 %	33,00 %
Amanecer	77,50 %	22,50 %
Camp Redó	53,96 %	36,03 %

Les estadístiques són aquí molt clares. Excloent Amanecer, la presència de població immigrant de fora de les Illes ateny gairebé el 40 % de la població espanyola.

En segon lloc, les comunitats autònomes de procedència, en els casos més significatius:

Son Oliva:

- Andalusia:	859 de 2.269:	37,85 %
- Castella-La Manxa:	316 ,, ,,	13,35 %
- Extremadura:	166 ,, ,,	7,3 %
- Catalunya:	164 ,, ,,	7,22 %
- Madrid:	146 ,, ,,	6,43
- Castella-Lleó:	129 ,, ,,	5,69 %

- Múrcia:	115 ,, ,,	5,06 %
- Altres.	Resta	
Plaça de Toros		
- Andalusia:	1.223 de 4.044:	30,24 %
- Catalunya:	487 ,, ,,	12,04 %
- Castella-La Manxa:	353 ,, ,,	8,72 %
- Castella-Lleó:	309 ,, ,,	7,64 %
- Múrcia:	217 ,, ,,	5,36 %
- Altres.	Resta	
Amanecer		
- Andalusia:	37 de 114:	32,45 %
- Castella-La Manxa:	17 ,, ,,	14,9 %
- Comunitat Valenciana:	10 ,, ,,	8,77 %
- Múrcia:	9 ,, ,,	0,78 %
- Catalunya:	9 ,, ,,	0,78 %
- Altres.	Resta	
Camp Redó.		
- Andalusia	1.246 de 3.990:	31,22 %
- Castella-La Manxa:	397 ,, ,,	9,94 %
- Catalunya:	388 ,, ,,	9,72 %
- Castella-Lleó:	327 ,, ,,	8,19 %
- Madrid:	294 ,, ,,	7,36 %
- Múrcia:	223 ,, ,,	5,58 %
- Altres.	Resta	

La conclusió és, per tant, molt clara: el grup dominat és el d'andalusos, amb més d'una tercera part del total d'immigrants espanyols.

3. L'ENTORN CULTURAL DE L'INSTITUT JOAN MARIA THOMÀS.

3.1. El nivell de formació

Les dades sobre el nivell de formació de la població major de 15 anys són les següents:

- Son Oliva

No sap llegir ni escriure:	1,57 %
No té estudis:	21,30 %
Primària:	19,44 %
Graduat escolar:	33,61 %
Batxillerat:	9,82 %
Formació professional:	8,51 %
Títol grau mitjà:	3,11 %
Títol superior:	2,62 %

Plaça de Toros

No sap llegir ni escriure:	0,95 %
No té estudis:	18,15 %
Primària:	16,71 %
Graduat escolar:	30,89 %
Batxillerat.	14,49 %
Formació professional:	7,32 %
Títol grau mitjà:	5,75 %
Títol superior:	5,74 %

Amanecer

No sap llegir ni escriure:	1,06 %
No té estudis:	19,28 %
Primària:	15,74 %
Graduat escolar:	30,72 %
Batxillerat:	14,19 %

Formació professional:	8,05 %
Títol grau mitjà:	5,72 %
Títol superior:	5,51 %
Camp Redó:	
No sap llegir ni escriure:	1,70 %
No té estudis:	21,66 %
Primària:	15,81 %
Graduat escolar:	28,04 %
Batxillerat:	13,09 %
Formació professional:	7,07 %
Títol grau mitjà:	6,20 %
Títol superior:	6,43 %

Les dades són realment molt preocupants. Arriba al 21,41%, el conjunt d'habitants de les quatre barriades que no sap llegir o escriure o no té cap mena d'estudis, és a dir, és analfabeta funcional. Si hi sumam el 16,92 % d'habitants que sols tenen els estudis de primària arribam a un 38,33 % d'habitants que, com a màxim, tenen fins a primària.

4. A TALL DE CONCLUSIONS

Amb totes les cauteles necessàries, podem dir que les dades ens presenten una imatge de l'entorn social i cultural de l'institut definides pels següents trets:

- Les barriades de l'entorn són relativament modernes, urbanitzades a partir dels anys 40 (Plaça de Toros, Amanecer), 50 (Camp Redó) 60 i 70 (Son Oliva). Els primitius habitatges unifamiliars de planta baixa o planta baixa i pis han estat substituïts per habitatges plurifamiliars.

- El procés d'urbanització d'aquests barriades no roman estanc. Son Oliva, especialment, mostra una gran activitat de formació de grans blocs de vivendes plurifamiliars i d'apertura de nous carrers, el que durà una nova població amb noves necessitats.

- La població que ha ocupat aquestes barriades és jove, amb poca incidència de les classes passives, relativament, d'una densitat normal-alta, un augment poblacional alt i una distribució per sexes bastant similar. A l'entorn del 6/7 % d'aquesta població està en edat de cursar l'ensenyament obligatori.

- La procedència de la població és heterogènia, amb forta presència de la immigració, tant la de l'estat espanyol com la d'altres estats. En general se pot dir que la població mallorquina, oriünda o naturalitzada, sobrepasa un poc el 50 % (excepte Amanecer), la peninsular passa del 28,5 % i la d'altres estats (excepte Amanecer) se situa en el 15,69 %. Cas especial és el de Plaça de Toros, amb una població estrangera del 17,57 %.

- De la població no espanyola sobresurt, amb bastant diferència, la que procedeix d'Amèrica Llatina, sobretot equatorians, argentins i colombians.

- De la població espanyola la més freqüent és l'andalusa, que ateny gairebé una tercera part, seguida de la procedent de Castella-La Manxa.

- Econòmicament la població, majoritàriament, pertany a una franja mitjana o baixa.

- La formació presenta nivells alarmants d'analfabetisme, propi o funcional, que sobrepasa el 20 %; gairebé el 17% sols tenen estudis de primària, i sols poc més d'un 30 % té el graduat escolar.

- L'oferta cultural, quant a biblioteques és molt pobre, gairebé inexistent l'equipament esportiu i falten llocs de reunió que no sigui el carrer i una oferta cultural atractiva.

5. L'ENSENYAMENT A L'INSTITUT JOAN MARIA THOMÀS

5.1. L'alumne del Joan Maria Thomàs

5.1.1. L'entorn social

Les estadístiques que s'inclouen a l'Annex II són molt clares al respecte, i indiquen una fragmentació important de l'entorn social i escolar de l'alumne que comença al nostre institut. En efecte,

5.1.1.1 L'institut no té una barriada de referència, sinó varies. A ESO, els nostres alumnes procedien, el curs 2007/08, de més de 40 barriades, tot i assignant una barriada als pobles, a les altres Illes, a la Península i l'estranger.

5.1.1.2. Procedeixen, en conseqüència, de diverses escoles i centres. Quantificats, arriben a uns 75 els centres de procedència diferents.

5.1.1.3. Tot i això, alguns centres tenen molta més presència al nostre institut, i són de les nostres barriades. A ESO, dividits per cursos, eren, l'any acadèmic 2007/08:

- Primer curs:

Total	91 alumnes
Son Oliva	35
Camp Redó	17
Plaça de Toros.	1
Altres	3
Total alumnes de zona:	56.

- Segon curs:

Total	94 alumnes
Son Oliva	21
Camp Redó	21
Altres	3
Total alumnes de zona:	45.

- Tercer curs:

Total	95 alumnes
Son Oliva	30
Camp Redó	13
Plaça de Toros.	1
Total alumnes de zona:	44.

- Quart curs:

Total	94 alumnes
Son Oliva	36
Camp Redó	25
Plaça de Toros.	1
Total alumnes de zona:	62

En xifres totals, de 374 alumnes d'ESO, 207 són de la nostra zona, el que suposa un 55,34%. D'aquesta quantitat, la part més important correspon:

- 122 alumnes, el 32,62 %, procedeix de Son Oliva
- 76 alumnes, el 20,32 %, procedeix de Camp Redó

5.1.1.4. El batxillerat és molt més homogeni. En efecte,

- D'un total de 97 alumnes, 77 eren, el curs de referència, del nostre centre, procedents de Plaça de Toros.

5.1.1.5. La població de procedència peninsular és irrellevant, però en canvi la immigrant té molta incidència a ESO i és fidel reflex del fenomen de la immigració tractat a altre apartat:

- 64 alumnes, és a dir, el 17,11 % procedeix de centres de l'estranger.

- 14 alumnes, és a dir el 3,74 % procedeix de centres de la Península.

5.1.1.6. La procedència dels immigrants és molt variada. La de més incidència és, a ESO:

- Equatoriana, 22 alumnes.
- Argentina, 18 ,,

- Colombiana, 16 „
- Búlgara, 16 „
- Boliviana, 12 „.

A Batxillerat és molt menor la incidència. Destaquen els equatorians, amb 7 alumnes , seguits dels búlgars, amb 2.

5.1.2. La formació

5.1.2.1. Altra informació ens poden proporcionar les dades més amunt apuntades: les escoles amb més presència al nostre institut, i per tant, amb més incidència a la formació dels alumnes que ens arriben. D'un total de 471 alumnes a ESO, són:

- Col·legi Públic “Son Oliva”, de Son Oliva, 122 alumnes, el 25,90 %
- Col·legi Públic “Costa i Llobera”, de Camp Rodó, 45 alumnes, un 9,55 %
- Col·legi Públic “Felip Bauçà”, de Camp Rodó, 23 alumnes, el 4,88 %.

5.1.2.2. De qualsevol manera, ja s'ha vist a l'apartat anterior que l'alumnat que arriba a l'institut és molt heterogeni. La formació de la qual parteix, també. Vora grups d'alumnes amb uns nivells satisfactoris, altres no han assolit els mínims exigibles, i les carències són difícils de superar, encara que solen disminuir en els cursos superiors. Així, prenent com a base el resultat més negatiu possible, la repetició de curs, a l'ESO, el curs 2006/7, de 398 alumnes matriculats repetí un total de 120, el que fa un total de 30,15 %; el curs 2007/08, aquestes proporcions eren de 114 alumnes d'un total de 408, és a dir. El 27,94%.

5.1.2.3. L'absentisme és un altre dels factors reveladors de la formació de l'alumnat. És clar que no podem prendre com a base per a la determinació de l'existència d'aquest fenomen l'índex del qual parteixen, amb criteri pragmàtic i operatiu, els serveis socials de l'ajuntament, que consideren absentisme sols l'absència a més del 50% de classes, xifra que sembla excessivament elevada.

Al nostre institut l'índex d'absentisme, prenent com a base les faltes a classes es situa entorn del 12%. amb tendència a descendir com a conseqüència de la millora tècnica en la rapidesa de comunicació als pares.

5.1.2.4. Conseqüència de la procedència sociocultural de bona part dels nostres alumnes, la conscienciació respecte a la nostra realitat cultural és molt baixa, i l'ús del català, fora de l'escola, presenta índexs molt baixos segons les enquestes que es realitzen periòdicament.

5.1.2.5. Una proporció molt baixa dels alumnes que estudien ESO continuen els estudis i cursen batxillerat. El curs 2007/2008 hi havia una població de quart d'ESO de 94 alumnes, en tant que a primer de batxillerat sols hi havia 52 alumnes, és a dir, poc més del 55 %. L'índex resulta bastant més baix si se pensa que els alumnes de primer de batxillerat procedents del nostre centre sols eren 37, és a dir, que menys d'un 40 % dels alumnes de quart d'ESO continuava els estudis de batxillerat. Si les xifres se globalitzen, a 374 alumnes d'ESO corresponen 37 alumnes a primer de batxillerat (un 10%), i 45 a segon. Dit d'una altra manera, el 82 % d'alumnes d'ESO no accedeix a batxillerat.

Resulta molt evident la desmotivació de bona part de l'alumnat.

5.1.2.6. Malgrat la coexistència de grups socials i ètnics diferents, els nivells de convivència són satisfactoris. Els casos de conflicte no tenen com a origen la diferenciació ètnica o cultural.

5.2. El centre Joan Maria Thomàs

5.2.1. L'esdevenir

L'Institut d'ensenyament Secundari Joan Maria Thomàs va néixer l'any 1984, com a secció delegada de l'Institut Son Cotoner, amb el propòsit doble de descongestionar els instituts del centre, (Ramón Llull i Joan Alcover), i mitigar la falta d'oferta de places públiques, cada vegada més acusada, a l'eixample.

A la seva trajectòria, que acaba de complir els seus primers 25 anys, és possible veure tres etapes ben definides encara que amb contorns cronològics una mica borrosos.

5.2.1.1 Primera època:

L'institut, encara secció delegada o "Mixt n. 6", té la seu provisional a diferents dependències avui ocupades per l'institut Josep Maria Llompart, aleshores cedides, amb bona voluntat, per l'Escola de Magisteri, situada al mateix edifici.

Caracteritza aquesta època la carència més absoluta de medis materials: aules desconnectades, algunes d'elles a un soterrani, sense departaments, sense biblioteca pròpia ni espais per altres usos que el d'impartir classes, sols tres banys en total, dos d'ells (sinó els tres) habitualment fora de servei, i un pati insuficient, resultat de l'acotació d'una part del pati enjardina't de l'entrada. L'alumnat era d'al·luvió, és adir, rebutjat d'altres centres, amb baix rendiment acadèmic i hàbits de convivència poc assolits.

No obstant, amb paciència i entusiasme se va saber dur una situació poc còmoda, i se va aconseguir aixecar el nivell i el rendiment dels alumnes fins a uns paràmetres molt dignes, durant uns cursos que se varen perllongar més enllà del que hauria d'haver estat estrictament necessari (abans de la finalització de l'edifici definitiu s'havia inaugurat el Madina Mayurqa, situat just en front, de posterior creació).

5.2.1.2. Segona època:

Comença amb la inauguració, el curs 92/93, de la seu definitiva del nostre institut, situada al carrer Pablo Iglesias 93, a un edifici de notable prestància i lluminositat, però insuficient i poc adaptat a les noves exigències de les reformes educatives, com la falta d'aules, la falta d'un espai gran multi funcional, els passadissos excessivament estrets o la falta d'espai per a l'impartició dels nous ensenyaments tècnics, pal·liada, fins a cert punt, amb la construcció d'un edifici annex, al pati.

Malgrat tot, el nou institut, ja Joan Maria Thomàs en honor de l'insigne músic, comença una etapa de plenitud, de la ma de l'adquisició de recursos tècnics, de la configuració de l'espai educatiu a través de l'aula-matèria, de la implantació d'un ensenyament en català, fets que aconseguiren que l'institut, ara, popularment, "Beverly Hills", experimentés una forta demanda per part d'un alumnat conscienciat de la nostra realitat cultural, procedent, en bona part, de famílies dedicades a professions liberals, i responsable, en general. La forta demanda propicià una selecció de l'alumnat però, en sentit negatiu, produí també nivells de sobresaturació a un institut, ja de per si insuficient, materialment, per als reptes que plantejaven la reforma educativa.

5.2.1.3. Tercera època

Suposà l'adaptació de l'institut a les exigències que les reformes educatives comportaven, materialment (necessitat de nous espais, redistribució de l'existent), organitzativament (disseny de nous currículums, de nous projectes) i mentalment (adaptació a uns pressuposts ideològics completament nous, en contradicció, de vegades, amb els anteriors).

Era evident que un centre amb un alumnat en certa manera seleccionat i, en aquest sentit, "elitista", no podia funcionar de la mateixa manera amb un altre alumnat, molt diferent, que sense presentar un grau de conflictivitat preocupant era de baix nivell cultural, feia escassíssim us del català, i era bastant més jove.

Comença un paulatí però notable decreixement de la demanda de matrícula, probablement propiciada per la competència del tres centres que se situen a prop (el Josep Maria Llompart, el Madina Mayurqa i el Nicolau de Pax), i per l'adscripció de l'institut a la zona geogràfica que li atribuï el "mapa escolar". Cal afegir que la tendència a la baixa ha quedat frenada, i que el curs passat se produí un significatiu augment de matrícula en gran part a l'implantació del Batxillerat Artístic en la seva modalitat d'arts escèniques, música i dansa.

De qualsevol manera, la disminució del nombre d'alumnes ha suposat tenir un institut de dimensions més reduïdes, amb moltes més possibilitats quant a la utilització dels espais.

5.2.2. Trets particulars.

És difícil donar uns trets diferenciadors del nostre centre, quan els instituts presenten una problemàtica tan homogènia i dona una resposta tan semblant. Algunes de les característiques del Joan Maria Thomàs s'han vist ja a l'epígraf anterior; de qualsevol manera podríem dir, resumidament, que l'institut és, actualment:

5.2.1. Un centre modern, amb un grau alt d'informatització i d'utilització de tecnologia audiovisual.

5.2.2. Un centre que utilitza el sistema d'aula/matèria, excepte en el cas de primer d'ESO, per al qual s'ha considerat pedagògicament convenient mantenir la tradicional aula/grup.

5.2.3. Un centre no massificat, que imparteix un ensenyament no rígid en un clima general de bona convivència, exempt de conflictes greus.

5.2.4. Un centre amb una molt baixa *ratio* professor/alumne, que se situa, aquest curs 2008/09, a un professor cada 7,34 alumnes. Aquesta mateixa proporció, l'any acadèmic 1999/2000 (primer d'implantació completa d'ESO), era d'1/12.

5.2.5. Un centre que ha prestat una atenció molt particular a la diversitat i a la diferència.

5.2.6. Un centre amb un eficaç sistema d'acollida als nou vinguts d'àmbit cultural no català.

5.2.7. Un centre obert a nous estudis i a noves modalitats, on, a més d'ESO, se pot cursar el batxillerat científic i tecnològic, el de ciències socials i humanitats, el d'arts escèniques.

5.2.8. Un centre amb uns resultats acadèmics situats en una franja mitjancera.

5.2.9. Un centre on la participació i implicació dels pares i mares no resulta satisfactòria.

5.3. Valors que assumim

L'Institut Joan Maria Thomàs assumeix com a valors propis de la formació que vol donar als seus alumnes els senyalats com a finalitats de l'educació per la legislació vigent, especialment els contemplats a l'article 2 de la LOE.

a) El pleno desarrollo de la personalidad y de las capacidades de los alumnos.

b) La educación en el respeto de los derechos y libertades fundamentales, en la igualdad de derechos y oportunidades entre hombres y mujeres y en la igualdad de trato y no discriminación de las personas con discapacidad.

c) La educación en el ejercicio de la tolerancia y de la libertad dentro de los principios democráticos de convivencia, así como en la prevención de conflictos y la resolución pacífica de los mismos.

d) La educación en la responsabilidad individual y en el mérito y esfuerzo personal.

e) La formación para la paz, el respeto a los derechos humanos, la vida en común, la cohesión social, la cooperación y solidaridad entre los pueblos así como la adquisición de valores que propicien el respeto hacia los seres vivos y el medio ambiente, en particular al valor de los espacios forestales y el desarrollo sostenible.

f) El desarrollo de la capacidad de los alumnos para regular su propio aprendizaje, confiar en sus aptitudes y conocimientos, así como para desarrollar la creatividad, la iniciativa personal y el espíritu emprendedor.

g) La formación en el respeto y reconocimiento de la pluralidad lingüística y cultural de España y de la interculturalidad como un elemento enriquecedor de la sociedad.

h) La adquisición de hábitos intelectuales y técnicas de trabajo, de conocimientos científicos, técnicos, humanísticos, históricos y artísticos, así como el desarrollo de hábitos saludables, el ejercicio físico y el deporte.

i) La capacitación para el ejercicio de actividades profesionales.

j) La capacitación para la comunicación en la lengua oficial y cooficial, si la hubiere, y en una o más lenguas extranjeras.

k) La preparación para el ejercicio de la ciudadanía y para la participación activa en la vida económica, social y cultural, con actitud crítica y responsable y con capacidad de adaptación a las situaciones cambiantes de la sociedad del conocimiento.

5.4. L'educació que volem per al nostre institut

L'educació, en tant que un camí inacabat i no una meta, és sempre manifestament millorable. Per això volem per al nostre institut:

5.4.1. En relació al funcionament del centre

5.4.1.1. Un centre més participatiu, en el qual els distints estaments (professors, alumnes, pares i mares, ajuntament, altres institucions) col·laborin a una empresa que és comuna.

5.4.1.2. Un centre que pugui completar la seva funció social oferint a l'entorn social, en condicions degudes, serveis d'extensió cultural (classes de repàs, de català, biblioteca), instal·lacions esportives, espai per activitats socials etc.

5.4.1.3. Un centre que pugui potenciar o permeti establir relacions socials integradores als diferents grups amb presència a l'institut.

5.4.1.4. Un centre compromès amb la conservació del medi ambient, de l'entorn natural i cultural.

5.4.1.5. Un centre que potenciï la projecció de la seva imatge a l'exterior, més conegut sobretot de les escoles de l'entorn.

5.4.1.6. Un centre amb les instal·lacions i el equipament adequats.

5.4.2. En relació a l'ensenyament

5.4.2.1. Una educació que sigui cada vegada de major qualitat, que doni als nostres alumnes una formació completa i exigent i que promogui l'esforç personal com a principi de l'aprenentatge i com a antídote contra la desmotivació i l'absentisme.

5.4.2.2. Una educació que continuï els esforços i l'atenció especial a la diversitat i a la diferència.

5.4.2.3. Una educació oberta a oferir l'espectre més ample possible d'estudis als nostres alumnes.

5.4.2.4. Una educació que continuï el procés de modernització quant a medis informàtics i audiovisuals.

5.4.2.5. Una educació que aconsegueixi una integració social cada vegada més tolerant i solidària, potenciant, sobretot al primer cicle, les activitats cultural de participació i d'integració amb el medi natural i cultural, fora i dintre de l'institut.

5.4.2.6. Una educació que promogui la llengua i la cultura catalanes.

5.4.2.7. Una educació cada vegada més sincronitzada amb les escoles de major presència a l'institut.